

Volebný program kandidáta na dekana FEI STU doc. Ing. Ján Vajdu, CSc.

Ako člen doterajšieho vedenia fakulty by som chcel pokračovať v kontinuite jeho niektorých významných rozhodnutí. Mnohé zmeny, ku ktorým došlo na fakulte v poslednom období, však boli výrazne ovplyvnené aj vonkajšími faktormi. Ide najmä o dopady realizácie nového zákona o vysokých školách a s ním súvisiacich vykonávacích predpisov (strata ekonomickej právnej subjektivity, zásadná zmena štruktúry vzdelávania, silná väzba medzi výškou štátnej dotácie a počtami študentov a pod.). Pocit zodpovednosti za fakultu a všetkých jej pracovníkov nás často nútil reagovať inak, akoby zodpovedalo našim prioritám. Aj rozdelenie fakulty v roku 2003 výrazne poznačilo celé ďalšie rozhodovanie. Kľúčovou sa stala otázka zachovať fakulte jej postavenie v odbornej verejnosti a dokonca aj meno. Som veľmi rád, že som mohol byť členom toho vedenia fakulty, ktoré dalo podnet k obnoveniu študijného odboru Telekomunikácie, k založeniu odboru Aplikovaná informatika a študijného programu Automobilová elektronika. Posledne menovaný študijný program sa stal vzorom uplatnenia mechanizmu širokého zapojenia prakticky všetkých pracovísk na tvorbe učebného plánu a jeho realizácii. Posilňovanie princípu vzájomnej spolupráce a komunikácie pracovísk považujem za prvý dôležitý princíp cieľového ovplyvňovania rozvoja fakulty. Trvalá orientácia na kvalitu výstupu našich hlavných činností v koordinovanom úsilí všetkých pracovísk a oboch častí akademickej obce, študentov aj učiteľov či zamestnancov, predstavuje ďalšiu nosnú myšlienku, ku ktorej treba viesť fakultu aj do budúcnosti. Prax totiž často oceňuje nie študijný odbor, ale skôr fakt, že ide o nášho absolventa. A my musíme dbať aj na názor „odberateľov“ našich absolventov a neuzatvárať sa do vlastných predstáv. Ako tretí princíp by preto mala byť schopnosť nastaviť si objektívne zrkadlo našej činnosti.

Zatiaľ neznáme, no očakávané zmeny nás nútia k pripravenosti veľmi pružne, rýchlo a operatívne reagovať na zmeny okrajových podmienok nášho života. V tom som na svojom úseku činnosti prodekana podobne ako moji kolegovia odviezol v minulosti pre fakultu značný kus, ako dúfam, užitočnej práce, možno často pre druhých aj málo viditeľnej. Bolo by neprofesionálne tvrdiť, že v stále nevykryštalizovanom prostredí univerzitného života možno nájsť a dokonca formulovať tzv. zaručene správne riešenia a zaručiť každému stabilitu. Doba káže vedieť sa rýchlo rozhodnúť a možno aj v niečom sa rýchlo preorientovať. Určite však máme šancu na úspech, ak budeme vystupovať ako súdržný celok, ak sa bude dariť vzájomne zladovať rôzne odborné pohľady i ambície, ak si precízne vymedzíme deľbu práce. Patríme k sebe a sme si navzájom užitoční. Hlavné poslanie FEI STU, ktorým je výchova kvalitných absolventov podľa potrieb praxe a úsilie o získanie atribútu výskumnej a medzinárodne uznávanej univerzity zostáva ako naša hlavná vízia aj do budúcnosti.

V štýle riadenia fakulty sa snáď viac ako v minulosti treba usilovať o správne pomenovanie problému či problémov a nepripustiť ich nahradzovanie problémami zámennými či dokonca zvonka infiltrovanými. Sme povinní skúmať dobré skúsenosti iných, no zostať aj sami sebou. Len tak možno prijímať čestné a vnútorne vyargumentované riešenia, založené na spájaní vecnej precíznosti a tvorivého rozmachu, využiti všetkých vnútorných síl, opierať sa však aj o dobré fakultné tradície. Rád by som v spolupráci s akademickým senátom a celou akademickou obcou prispel k vymedzeniu hodnotového systému našej fakulty, nepísaných pravidiel vnútornej etiky, ktoré nám azda umožnia eliminovať vkrádajúci sa prílišný ekonomický determinizmus. Chtiac-nehtiac budeme musieť riešiť aj jednu z kardinálnych otázok technických univerzít, ktorým je nájdenie modusu vivendi medzi požiadavkou prinášať nové poznatky cestou základného výskumu na jednej strane a aplikovaným výskumom či riešením problémov praxe na strane druhej. Jedno nám totiž prináša parametre výskumnej univerzity, ale druhé je oveľa lepšie oceňované vlastními finančných prostriedkov. Rôzne danosti jednotlivých pracovísk treba chápať ako súčasť princípu vzájomnej užitočnosti a schopnosti prispieť do spoločného úspechu.

Nesmieme však zabúdať, že existuje aj trieda problémov, ktoré budeme musieť riešiť bez ohľadu na vonkajšie okolnosti. Nimi je najmä nepriaznivá veková skladba vysokokvalifikovaného kolektívu tvorivých pracovníkov, nerovnomerný záujem uchádzačov o študijné programy a následné nerovnomerné zaťaženie jednotlivých pracovísk, ohrozenie existencie niektorých odborností, ale aj mnohé potenciálne havarijné situácie objektu, v ktorom pôsobíme, a u ktorých minimálne náklady na ich odstránenie sa odhadujú na 10 – 11 mil. Sk. Riziká, spojené s týmito stále naliehavšími problémami, sú príliš veľké, no ich riešenie nie je jednoduché a neexistuje na ne zaručený recept. Sme však povinní ich vnímať a nezabúdať na ne, lebo nám môžu neočakávaným spôsobom kedykoľvek vyvolať veľké ťažkosti. V každom prípade však nevidím dôvod na zbytočné narušovanie sociálnych istôt pre tých, čo si plnia na požadovanej úrovni základné pracovné povinnosti, ani pristupovať k neodôvodneným reorganizáciám. Každý náš krok musí smerovať nielen k vyššej ekonomickej efektívnosti a racionálnosti, ale predovšetkým musí vytvárať záruku výchovy kvalitnejších absolventov a skvalitnenie ostatných hlavných činností ako rozhodujúce kritérium správnosti akéhokoľvek rozhodnutia.

Naša fakulta v posledných troch rokoch v súlade so zákonom upresňovala svoj rozvojový zámer. Domnievam sa, že na tomto mieste nemá význam opakovať všetky myšlienky a predstavy, na tvorbe ktorých som sa aj ja aktívne podieľal, a s ktorými je akademická obec oboznámená. Za osobitne dôležité považujem:

a) v oblasti vzdelávania

- hľadať cesty vytvorenia spoločného moderného základu Bc. štúdia v duchu dobrých tradícií našej fakulty, s cieľom znížiť počet bakalárskych programov, ale so zachovaním identity existujúcich špecializácií podľa

odborov. Rozdiskutovať možnosť vytvorenia dvoch základných úrovní prípravy absolventov: úroveň A pre výchovu špičkových odborníkov smerujúcu do doktorandského štúdia a (v podstate súčasnú) úroveň B pre výchovu prevádzkových inžinierov (pracovný názov) vychovávaných predovšetkým pre úspešné uplatnenie v praxi;

- posilniť úroveň prípravy študentov v oblasti cudzích jazykov. Vytvoriť aj tým lepšie predpoklady na medzinárodnú mobilitu študentov. Postupne budovať anglickú mutáciu jednotlivých predmetov. Veľkú pozornosť venovať informatickej gramotnosti a rozumnému nasadzovaniu prostriedkov výpočtovej techniky do výučby predmetov. Dať podnet na diskusiu o založení Počítačového inžinierstva alebo iného podobného smeru;

- postaviť študenta do stredu pozornosti, pestovať kult seriózneho štúdia, založeného na samostatnosti a tvorivosti, a to aj zásadným zlepšovaním zabezpečenia predmetov kvalitnou základnou študijnou literatúrou, uloženou vo virtuálnej knižnici v elektronickej podobe, umožňujúcej pružnejšie prispôbovať obsah moderným poznatkom. To nám umožní znižovať rozsah organizovanej výučby. Hľadať aj cesty odmeňovania autorov študijných materiálov vytvorených v elektronickej podobe, nadväzujúc na doterajšie bohaté skúsenosti s e-vzdelávaním;

- propagáciu štúdia orientovať na získavanie kvalitných uchádzačov zo všetkých častí SR, zo zahraničia a do 2. a 3. stupňa vzdelávania z iných univerzít. Podporovať akreditované aktivity v oblasti celoživotného vzdelávania;

- uplatňovať univerzitný systém manažmentu kvality vzdelávania. Opierať sa výraznejšie aj o názory študentov a ich reprezentácie, ako aj predstaviteľov praxe na obsah a realizáciu vzdelávacieho procesu;

- podporovať rozvoj študentskej vedeckej a odbornej činnosti a zapájanie študentov do riešenia vedecko-výskumných úloh a výskumných projektov, pestovať u študentov schopnosť prezentovať a obhajovať svoje názory, vychovávať z nich samostatné a tvorivo mysliace osobnosti.

b) v oblasti výskumno-vývojovej činnosti

- udržať dobrú grantovú úspešnosť, zlepšiť vzájomnú informovanosť o riešených projektoch a prístrojovom vybavení, zaviesť výraznejšiu vnútornú oponentúru výstupov, ale aj návrhov projektov; presadzovať výraznejší podiel pracovných a doktorandských miest financovaných z grantových a mimorozpočtových prostriedkov; výraznejšie zhodnocovať tie výstupy z výskumno-vývojovej činnosti, ktoré reálne prispievajú k posilňovaniu odborného renomé FEI STU nielen doma, ale aj v zahraničí;

- podporovať zapojenie do medzinárodných projektov (7. rámcový program EÚ, štrukturálne fondy) a spoluprácu so špičkovými pracoviskami, budovať fakultné centrá excelencie. Výraznejšiu pozornosť venovať modernizácii prístrojového a laboratórneho vybavenia, a to aj cestou združovania prostriedkov;

c) v oblasti personálnej a sociálnej

- klásť dôraz na odborný rast najmä tvorivých pracovníkov, ich jazykovú pripravenosť a získavanie vedecko-pedagogických titulov pri zachovaní náročných kritérií, adresnejšie smerom k jednotlivcovi bez ohľadu na miesto jeho pôsobenia hodnotiť kvalitu výsledkov pedagogickej a vedeckej práce; postupne budovať vzájomnú zastupiteľnosť pri výučbe predmetov; dôsledne pripraviť novú štruktúru pracovných miest učiteľov;

- podporiť stabilizačné kroky k získaniu najlepších doktorandov pre prácu na fakulte, bojovať za lepšie spoločenské uznanie a postavenie nielen učiteľov, ale všeobecne všetkých školských pracovníkov;

- zasadiť sa o urýchlené začatie stavby nového študentského domova STU, rekonštrukcie ŠD Mladosť a dobudovanie počítačovej siete v študentskom domove podporou aktivít študentského občianskeho združenia YNET; zlepšovať prístup k výpočtovej technike a internetu aj v priestoroch fakulty;

- skvalitňovať pracovné prostredie, doplnkové činnosti a služby tvorivým pracovníkom a študentom. Podporiť spoločenské akcie a športovo-rekreačné aktivity zamestnancov i študentov. Hľadať možnosti na vybudovanie športoviska pre vonkajšie telovýchovné aktivity v areáli fakulty.

d) v oblasti riadenia

- podporovať mechanizmy stimulujúce medzikatedrovú spoluprácu, odbremeňovať tvorivých pracovníkov od neproduktívnych činností, výraznejšie podporiť efektívne fungovanie dekanátu; do štýlu práce fakulty vniesť uvážlivý analytický pohľad a pravidelné vnútorné (samo)hodnotenie rozhodujúcich činností ako súčasť manažmentu kvality;

- posilniť postavenie vedeckej rady ako vrcholového koncepčného, ale aj hodnotiaceho orgánu garantujúceho moderný obsah vzdelávania a vymedzovanie nosných smerov rozvoja; prehodnotiť počet poradných orgánov a pracovných komisií, sprecizovať delbu práce medzi pracoviskami;

- zasadiť sa o urýchlené nasadenie AIS. Dotvoriť systém odbornej garancie obsahu vzdelávania.

e) iné

- výraznejšiu pozornosť venovať technickému stavu objektu fakulty; obnoviť myšlienku vybudovania vedecko-výskumného centra v mieste, kde mali stáť technologické laboratóriá a reaktor;

Na záver: Naším spoločným záujmom je, aby FEI STU bolo dôstojným reprezentantom STU a jej pevnou účasťou, no zároveň aby si udržala vedúce postavenie medzi porovnateľnými pracoviskami. Postavenie dekana chápem ako službu fakulte, a preto sa chcem opierať o jej kolektívnu múdrosť, ktorá tu nepochybne existuje. Chcem si aj naďalej zachovať svoj kladný vzťah k ľuďom a uprednostňovať dialóg pred direktívnym rozhodovaním.